

Před něšto lětami hišće nětčiši wobstarny faraf Schmidt, rodź. Němc, kiž je potrjeby dla serbski nawuknuł, kóždu druhu njedźelu po němskim tež serbski předowaše, nětko pak hišće je jenož šěsć raz za lěto serbska Boža služba a to kóždy króc po serbskej spowědźi, kotraž ma so po tajkim tež šěsć raz za lěto; nimo toho přěduje so hišće serbski na tak mjenowanych poł swjatych dnjach, kotrychž drje wjele njeje.

W filiali Klěšniku je tež kóždu njedźelu kemš, serbski pak jenož kóždu šestu njedźelu wot l. 18⁷⁷/₇₈ a hewak hišće na poł swjatych dnjach, do hromady wob lěto 10—12 króc; na poł swjatych dnjach so jenož serbski přěduje; na serbskej spowědźi, kotraž so trójcy za lěto měwa, wobdžěli so wjetši džěl 50 ludźi, mjenujey tajkich, kotřiž su po wuprajenju Klěšańskeho wučerja „stockwendisch“.

W Stradowskej a Klěšańskej šuli serbskaj wučerjej jenož němski wučitaj. W Stradowje po jenej powěsći wósmý džěl małych džěci wjacý serbski njerozumi, tola dyrbi wučer hišće druhdy w šuli dla njedorozumjenja serbskich džěci maćeřnu rěč nałožować. Někotre šulske džěci na wsy so stróžichu abo hanibowachu, hdyž počach z nimi serbski rěčeć. Jedyn stary mužik mi skoržeše: „mójom casu před 50 lětami hyšći smy my rownje tak derje serski a nimski lazowaš se nahucyli, ako něnt naše žiši jano nimski mogu. To jo njegluka! Ale serski hyšći mogu wšykne žiši.“

Dorostli ludžo su w Stradowje a Radojze (ličbu wobydlerjow njejsym dotal zhonił) hišće wšitcy serbscy, runjež wjele Stradowčanow w Grodkowskich fabrikach džěła. Haj, wot staršich hišće někotři, štož jena žona wobswědčeše, němski njerozumja, a cuzy němscy džělačerjo, kotřiž su so w Stradowje zasydlili, tež serbski rozumja a „łamaju“. Najskeřšo je w Stradowje tych Serbow, kotřiž hišće němski njerozumja, wokoło 30, dokelž na listne naprašowanje (1884) zhonich, zo je tam jeno 30 Serbow, štož pak tola woprawdže wěrnó njeje.

Jutrowne kěrluše w Stradowje hižo wot nimale 20 lět němski spěwaju a na přazy trjebaju so tež němske pěśnički, kotrež su z Grodkowskich fabrikow importowane.